

D E C I Z I E

06 august 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul Svetlana Novac
Judecătorii Ala Cobăneanu, Oleg Sternioală,
Maria Ghervas, Ion Corolevschi

examinând recursurile declarate de Întreprinderea cu capital străin „Petrom-Moldova” societate pe acțiuni și Gheorghe Susarenco, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Gheorghe Susarenco împotriva Întreprinderii cu capital străin „Petrom-Moldova” societate pe acțiuni cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin prestarea serviciilor necalitative, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 aprilie 2014, prin care a fost admis apelul declarat de către Gheorghe Susarenco, casată hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 decembrie 2013 și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

La 04 februarie 2013, Gheorghe Susarenco a depus o cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Petrom-Moldova” SA cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin prestarea serviciilor necalitative.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la 17 iunie 2012, pentru a-și alimenta cu benzină automobilul de model Škoda Octavia cu număr de înmatriculare C MD 774, la stația de alimentare Peresecina a ÎCS „Petrom-Moldova” SA, a fost deservit de către operatorul Alexandru Buzu care din neglijență a alimentat automobilul cu 20 de litri de motorină deși i-a prezentat un tichet pentru 20 de litri de benzină euro-premium.

Astfel, în rezultatul acțiunilor operatorului Alexandru Buzu automobilul s-a defectat.

Indică că în urma celor întâmplate a sesizat organele de poliție pentru constatarea faptului și întocmirea în acest sens, a unui proces-verbal.

Sustine că prin recipisa din 20 iunie 2012, Alexandru Buzu, a confirmat faptul că a primit de la reclamant un tichet de alimentare cu benzină de 20 de litri.

Ulterior, întru soluționarea pe cale amiabilă a litigiului, Alexandru Buzu a reparat automobilul reclamantului.

Menționează că cazul s-a produs într-o zi de duminică, pe care a programat-o pentru odihnă și recreere împreună cu familia sa după o săptămână de muncă, însă datorită acestui incident i-a fost creată o stare de stres, iar tot week-end-ul a fost irosit pentru soluționarea conflictului apărut.

La fel, susține că în perioada reparării automobilului său i-a fost provocat un disconfort considerabil, deoarece activitatea de avocat impune numeroase deplasări, acesta fiind nevoit să circule cu transportul public.

Prin cererea inițială și prin cererile de modificare și concretizare a cerințelor solicită Gheorghe Susarenco repararea prejudiciului moral în sumă de 100000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată ce includ taxa de stat în mărime de 450 lei și 3000 lei pentru asistența juridică.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 decembrie 2013 acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. A fost încasat de la Gheorghe Susarenco în beneficiul ÎCS „Petrom Moldova” cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 1000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 aprilie 2014 a fost admis apelul declarat de către Gheorghe Susarenco, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial. A fost încasat de la ÎCS „Petrom-Moldova” SA în beneficiul lui Gheorghe Susarenco suma de 7000 lei cu titlu de prejudiciu moral, 3000 lei cu titlu de asistență juridică, 450 lei taxa de stat, iar în total a fost încasat suma de 10450 lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 17 aprilie 2014, în termenul prevăzut de lege, ÎCS „Petrom-Moldova” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii și încasarea din contul intimatului a cheltuielilor de judecată în sumă de 15807,34 lei.

Recurentul ÎCS „Petrom-Moldova” SA, în motivarea recursului a invocat că la emiterea deciziei instanța de apel a încălcat și aplicat eronat normele de drept material și normele de drept procedural.

Susține că pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond și instanța de apel s-a stabilit cu certitudine că automobilul de model „Škoda Octavia” cu număr de înmatriculare C MD 774 a fost din greșală alimentat cu motorină în loc de benzină de către operatorul stației de alimentare cu produse petroliere, Alexandru Buzu. Concomitent, conform procesului-verbal de cercetare la fața locului din 17 iunie 2012, Alexandru Buzu a fost recunoscut în calitate de făptuitor. Ultimul, la rândul său și-a recunoscut vinovăția și ulterior i-a reparat intimatului prejudiciul material cauzat.

Astfel, invocă că instanța de apel vădit intenționat nu s-a expus asupra faptului că apariția obligațiunii de a repara prejudiciul moral, conform art. 1422 Cod civil coroborat cu art. 1398 Cod civil, apare numai în cazul în care sunt întrunite toate elementele răspunderii delictuale și este dovedită legătura între delictul civil și suferințele fizice și psihice ale persoanei vătămate. Totodată, decizia nu este argumentată și în partea ce ține de obligarea de a repara prejudiciul

moral cauzat intimatului, care rezultă din acțiunile neglijente ale lui Alexandru Buzu.

Menționează recurentul că prin decizia contestată este obligat să poarte răspundere pentru faptele persoanei terțe, iar prin urmare, instanța de apel greșit a interpretat prevederile art. 1403 Cod civil. Or, pe parcursul examinării cauzei s-a stabilit cu certitudine că debitor în cadrul obligației delictuale este autorul fetei ilicite, respectiv, operatorul Alexandru Buzu, care benevol a reparat prejudiciul material cauzat intimatului. Mai mult, nici Alexandru Buzu, și nici intimatul nu a contestat procesul-verbal de constatare a vinovăției.

Mai susține că inițial pretențiile intimatului au fost bazate pe declarațiile acestuia precum că în perioada în care automobilul se afla la reparație, acesta era nevoit să circule cu transportul public și din cauza ambuteiajelor, se putea reține, punând astfel autoritatea sa sub risc. Astfel, consideră că instanța de apel nu a dat o apreciere corectă probelor prezentate, și anume în cadrul dezbaterilor judiciare a prezentat instanței de judecată copia de pe actul de predare-primire a automobilului, eliberat intimatului de Centrul de deservire auto „Daac Hermes”, în care este indicată data restituirii automobilului, și anume 18 iunie 2012, adică în aceeași zi când automobilul a fost predat Centrului de deservire auto „Daac Hermes” pentru diagnostică computerizată. La fel, prin răspunsul Centrului de deservire auto „Daac Hermes” din 31 mai 2013 a fost confirmat faptul restituirii automobilului intimatului la 18 iunie 2012.

În acest sens, afirmă că instanța de apel, vădit intenționat nu a dat o apreciere juridică declarațiilor mincinoase aduse de către intimat, precum și a probelor pertinente prezentate de recurent, care denotă faptul că intimatul a acționat cu rea credință.

La fel, menționează că nu pot fi considerate ca probe admisibile, în sensul art. 122 Codul de procedură civilă, înscrisurile care atestă starea sănătății intimatului, prezentate de către acesta în copii nelizibile și neautentificate în modul stabilit, or, copiile neautentificate în modul stabilit de lege de pe Examenul Ecocardiografic din 07 februarie 2013 și Avizul consultativ din 07 iulie 2013 atestă starea sănătății intimatului la data efectuării controlului medical, adică peste 8 și respectiv 13 luni de la data producerii incidentului.

Prin urmare, consideră că nu există legătură causală între incidentul din 17 iunie 2012 și concluziile medicale emise pe 07 februarie 2013 și 07 iulie 2013.

Susține recurentul că instanța de apel a respins neîntemeiat probele prezentate de acesta, care dovedesc lipsa capacității procesuale active a intimatului.

Mai indică conform art. 3 alin. (1) lit. e), pentru cereri de chemare în judecată cu caracter nepatrimonial se achită o taxă de stat în sumă de 100 lei. Conform art. 3 alin. (1) lit. j) pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75 % din taxa de stat care urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată. Astfel, taxa de stat care urma să fie achitată de către intimat constituie 175 lei. Respectiv, conform art. 89 alin. (1) lit. a) și alin. (3) Cod procedural civil, taxa de stat care este plătită într-o sumă mai mare decât cea prevăzută de legislația în vigoare, urmează a fi restituită.

La 09 iunie 2014, Gheorghe Susarenco a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea recursului declarat, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii.

Recurentul Gheorghe Susarenco în motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel deoarece anume prin decizia instanței de apel este dovedită vinovăție pârâtului SA „Petrom-Moldova” care a alimentat automobilul recurentului cu motorină în loc de benzină la prezentarea tichetului pentru 20 litri benzină Euro-premiu. În urma acestui incident a suportat incomodități grave în ceea ce privește soluționarea conflictului apărut.

Menționează că pe tot parcursul timpului în care i s-a reparat automobilul nu a putut să-l folosească și să dispună de el, ceea ce i-a provocat un disconfort considerabil. Or, suma de 100000 lei nu este o recompensă precisă pentru incomoditățile care i-au fost aduse.

Mai menționează că instanța de apel la emiterea deciziei instanței de apel bazându-se pe prevederile art. 5 lit. lit. a), b), c) și art. 20 al Legii privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003 greșit a concluzionat că suma de 100000 lei solicitată cu titlu de despăgubiri morale este exagerată și că suma de 7000 lei încasată de la SA „Petrom-Moldova” în beneficiul său este una proporțională suferințelor morale suportate în urma prestării de către pârât a serviciilor necalitative.

Prin referința depusă la 16 iunie 2014 de către Gheorghe Susarenco s-a solicitat declararea recursului ÎCS „Petrom Moldova” SA ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei redactate.

Prin scrisoarea din 14 aprilie 2014 Curtea de Apel Chișinău a expediat părților copia deciziei din 08 aprilie 2014, iar la 17 aprilie 2014 ÎCS „Petrom-Moldova” SA și respectiv la 09 iunie 2014 Gheorghe Susarenco, adică în termenul prevăzut de lege părțile au declarat recurs.

În conformitate cu art.440 alin.(2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 16 iulie 2014 a considerat recursurile admisibile și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art.444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră ambele recursuri neîntemeiate și care urmează a fi respinse cu menținerea deciziei instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art.445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, conchide că instanța de apel corect a stabilit circumstanțele raportului juridic litigios și legal a emis o soluție de admitere parțială a acțiunii.

Pe parcursul examinării pricinii s-a stabilit că Gheorghe Susarenco s-a adresat cu acțiune în judecată împotriva ÎCS „Petrom-Moldova” SA cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin prestarea serviciilor necalitative.

Fiind investită cu judecarea pricinii în fond, prima instanță a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Instanța de apel a casat hotărârea primei instanțe și a emis o hotărâre nouă de admitere parțială a acțiunii concluzionând că în cauză este prezentă dovada prejudiciului moral, însă totodată a considerat că suma de 100000 lei solicitată de recurentul-reclamant în vederea reparării prejudiciului moral este exagerat de mare, nefiind proporțională suferințelor morale suportate, și prin urmare a încasat de la ÎCS „Petrom-Moldova” SA în beneficiul lui Gheorghe Susarenco suma de 7000 lei, ca fiind una echitabilă. De drept instanța de apel și-a întemeiat concluzia de admitere parțială a acțiunii pe prevederile 5 lit. a), lit.b) și lit. c) și art. 20 al Legii privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003.

Judecând recursurile declarate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră decizia instanței de apel emisă cu aplicarea corectă normelor de drept material și care urmează a fi menținută.

Astfel din actele pricinii s-a stabilit cu certitudine faptul că la 17 iunie 2012 automobilul de model „Skoda Octavia” cu număr de înmatriculare CMD 774, care aparține cu drept de proprietate recurentului Gheorghe Susarenco și care era condus de acesta a fost alimentat la stația de alimentare Peresecina a ÎCS „Petrom-Moldova” SA cu motorina, deși Gheorghe Susarenco a prezentat operatorului Alexandru Buzu un tichet pentru 20 litri de benzină Euro-premiu. În urma acțiunilor operatorului Alexandru Buzu automobilul recurentului Gheorghe Susarenco s-a defectat, motorul automobilului s-a oprit brusc după ce sa deplasat aproximativ 50-60 metri,

S-a stabilit că în urma celor întâmplate, Gheorghe Susarenco a remorcat automobilul și a sesizat Comisariatul de poliție, care a întocmit un proces verbal de cercetare la fața locului din 17 iunie 2012 și procesul-verbal de audiere a victimei (f.d. 8).

De asemenea, actele pricinii denotă faptul că Alexandru Buzu a recunoscut că a primit de la Gheorghe Susarenco un tichet de 20 litri de benzină Euro-premiu și mai târziu i-a reparat automobilul reclamantului, astfel reparându-i prejudiciul material pe care l-a suportat Gheorghe Susarenco.

Astfel, Gheorghe Susarenco nu a înaintat pretenții de ordin material, dar a solicitat doar repararea prejudiciului moral cauzat prin prestarea serviciilor necalitative, suferințe morale fiind generate de imposibilitatea deplasării acestuia, în ziua respectivă, împreună cu familia, la locul de odihnă programat.

Din materialul probator administrat în pricină este cert faptul că Gheorghe Susarenco și-a planificat ziua de duminică ca să o petreacă cu familia, însă din cauza incidentului apărut i s-a creat o stare de stres, iar tot weekend-ul a fost irosit pentru soluționarea conflictului apărut, și-a reparat automobilul pentru a se putea folosi de el, ceea ce i-a cauzat un disconfort considerabil. Totuși, în situația în care realizează că i-ar fi fost pusă viața în pericol din cauza unei neglijențe, orice persoană s-ar afla în stare de stres, iar reclamantul-recurent nu este o excepție. Este stabilit că Gheorghe Susarenco suferind de hipertensiune arterială gr. III, cu risc foarte înalt, prin neglijență recurentului-pîrît i-au fost cauzate suferințe morale

enorme, mai mult starea sănătății i s-a agravat fapt conformat prin certificatele medicale ce atestă starea de sănătate a lui Gheorghe Susarenco.

Conform art. 6 lit. a)-c) din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003, Orice consumator are dreptul la: a) protecția drepturilor sale de către stat; b) protecție împotriva riscului de a achiziționa un produs, un serviciu care ar putea să-i afecteze viața, sănătatea, ereditatea sau securitatea ori să-i prejudicieze drepturile și interesele legitime; c) remedierea sau înlocuirea gratuită, restituirea contravalorii produsului, serviciului ori reducerea corespunzătoare a prețului, repararea prejudiciului, inclusiv moral, cauzat de produsul, serviciul necorespunzător.

Iar, art. 20 din aceeași Lege prevede că, consumatorul este în drept să pretindă repararea prejudiciului cauzat de produsele, serviciile necorespunzătoare indiferent de faptul dacă s-a aflat sau nu în relații contractuale cu vânzătorul, prestatorul.

Prejudiciul se repară de către vânzător, prestator și în cazul în care livrarea produsului, prestarea serviciului se fac în mod gratuit sau la preț redus ori dacă produsul a fost comercializat ca piese de schimb sau distribuit sub altă formă.

Prejudiciul (inclusiv moral) se repară de către vânzător, prestator dacă a fost cauzat pe parcursul:

a) termenului de valabilitate – la produsele pentru care se stabilește acest termen;

b) duratei de funcționare – la produsele de folosință îndelungată;

c) a 2 ani – la produsele pentru care nu este prevăzută stabilirea termenului de valabilitate sau duratei de funcționare.

Prejudiciul moral cauzat consumatorului de către producător, vânzător, prestator prin încălcarea drepturilor lui prevăzute de prezenta lege, precum și de alte acte normative, se repară în mărimea stabilită de instanța judecătorească.

Prejudiciul moral se repară indiferent de repararea prejudiciului material cauzat consumatorului.

Reieșind din situația de fapt stabilită și conform normelor de drept material enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că Gheorghe Susarenco în calitatea sa de consumator i-a fost cauzat un prejudiciu moral care corect a fost determinat de către instanța de apel în mărime de 7000 lei, care corespunde caracterului și gravității suferințelor morale cauzate acestuia, iar argumentul recurentului-reclamant precum că suma de 7000 lei este o recompensă destul de mică raportată la disconfortul creat nu poate fi reținut reieșind din cele expuse.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs consideră că temeinic și legal instanța de apel a dispus admiterea parțială a acțiunii și just a stabilit cuantumul prejudiciului moral cauzat reclamantului Gheorghe Susarenco în urma încălcării drepturilor sale de consumator.

Astfel, în circumstanțele expuse instanța de recurs consideră că, argumentele invocate de către recurentul ÎCS „Petrom-Moldova” SA în ceea ce privește faptul că au fost interpretate eronat normele de drept material și că instanța de apel nu s-a expus asupra probelor prezentate nu pot fi reținute, deoarece acestea poartă un caracter declarativ și nu corespund realității și actelor pricinii, concluziile instanței de apel în acest sens sînt bazate pe probe concludente, utile și pertinente.

Alte argumente de casare a deciziei contestate recurenții nu au invocat, iar prin cele prezentate temeiuri de admitere a recursurilor nu sunt.

În consecință, se constată că instanța de apel a determinat definitiv circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, apreciind probele prezentate de părți în corespundere cu prevederile art.130 CPC, totodată în cadrul judecării pricinii au fost create condiții egale și obiective participanților la proces întru realizarea drepturilor sale procedurale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurenți sunt neîntemeiate, iar în esența lor sunt similare argumentelor invocate în instanțele inferioare de judecată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge ambele recursuri declarate și de a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit.a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se resping recursurile declarate de către Întreprinderea cu capital străin „Petrom-Moldova” societate pe acțiuni și Gheorghe Susarenco.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 08 aprilie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Gheorghe Susarenco împotriva Întreprinderii cu capital străin „Petrom-Moldova” societate pe acțiuni cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin prestarea serviciilor necalitative.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Svetlana Novac

Ala Cobăneanu

Oleg Sternioală

Maria Ghervas

Ion Corolevschi